

LOUISE LAAT NIET LOS
Håkon Øvreås en Øyvind Torseter
(door Lotte Oers)

OVER DE MAKERS

Håkon Øvreås is een Noorse schrijver. Hij studeerde Literatuurwetenschappen aan de universiteit van Oslo, en schrijft behalve kinderboeken ook dichtbundels. “Bruno wordt een superheld” was zijn eerste kinderboek. Hiermee won hij verschillende Noorse en internationale prijzen. Na het vervolg “Arthur wordt beroemd” voegde hij met “Louise laat los” een derde deel toe aan de serie over de vrienden.

Øyvind Torseter is een Noorse artiest, illustrator en schrijver. Hij maakte al verschillende eigen boeken, en illustreerde er meerdere van andere auteurs. Al vele malen viel hij in de prijzen. Hij werd in 2014 zelfs genomineerd voor de Hans Christian Andersen Prijs, de hoogste onderscheiding voor een kinderboeken-illustrator.

1. VERHAAL

Trilogie

“Louise laat niet los” is het derde deel van een serie. Het eerste twee delen hadden achtereenvolgens Louises vrienden Bruno en Arthur in de hoofdrol.

- Hadden de juryleden de vorige delen al gelezen?
- Zo ja, vonden ze dit goede boeken? Keken ze ernaar uit ook dit boek te lezen?
- Zo nee, misten ze voorkennis? Of is dit boek perfect op zichzelf te lezen?

Een reeks die uit drie delen bestaat, noemt men een trilogie. Het komt erg veel voor dat een reeks uit precies drie delen bestaat?

- Kenden de juryleden dit woord?
- Wat zou er zo bijzonder zijn aan het getal drie? Waarom zouden veel auteurs voor een reeks van drie kiezen?
- Denken de juryleden dat dit het laatste deel is uit deze reeks? Waarom wel / niet?

Opdracht

Bedenk samen een plot voor een vierde boek. Wie is het hoofdpersonage? Wat kan er gebeuren? Hoe lossen de vrienden dat op? Laat de juryleden voortbouwen op elkaars ideeën.

Titel

De Nederlandstalige titel van dit boek is “Louise laat niet los”. De oorspronkelijke, Noorse titel is “Blåse”. Dit is de heldennaam van het hoofdpersonage Åse, de Noorse Louise (“blå” betekent “blauw” in het Noors). De Nederlandstalige titel had dus naar analogie met de Noorse eenvoudigweg “Blouise” kunnen zijn. Op dezelfde manier zijn de Noorse titels van de vorige delen “Brune” en “Svartle”, oftewel “Bruino” en “Zwarthur”.

De Engelstalige titels zijn dan weer “Brown” en “Black” (het derde deel werd nog niet vertaald naar het Engels, maar we mogen ervan uitgaan dat dit “Blue” wordt). Met andere woorden, de Nederlandstalige titels hadden ook “Bruin”, “Zwart” en “Blauw” kunnen zijn.

Vertel dit aan de juryleden, en toon hen bijlage 1 met de verschillende covers.

- Vinden ze de huidige Nederlandstalige titels de beste, of was één van de andere beter geweest? Waarom?
- Is een titel belangrijk voor een boek? Is het bepalend of je een boek gaat lezen of niet?

Scènes

De auteur zorgt er steeds voor dat gebeurtenissen en gesprekken zorgvuldig geënceneerd zijn. Op de achtergrond is er vaak een dagdagelijkse handeling bezig die doorweven wordt met de gebeurtenis of het gesprek dat belangrijk is voor het verhaal. We krijgen daarnaast ook sprekende beschrijvingen van de omgeving en de personages.

Opdracht

Lees samen 76-78.

Vraag de juryleden wat hen aan deze scène opvalt.

Lees nu samen de tekst van bijlage 2: dezelfde scène, maar ontdaan van achtergronddetails.

Vraag de juryleden welke verschillen zij zien tussen beide stukken tekst.

- Wat zijn de verschillen tussen de twee teksten?
- Welke tekst leest het vlotst? Welke lees het leukst?
- Welke tekst is hun favoriet?
- Wat gebeurt er wanneer je achtergrond toevoegt aan een scène? Wordt de scène dan leuker om te lezen? Kan je je alles beter voorstellen? Of vertraagt het het verhaal? Maakt het het verhaal saai?

Rode draden

Doorheen het boek zijn er verschillende thema's die steeds weer terugkeren. Op het einde blijken al deze elementen belangrijk te zijn voor een goede afloop.

- Welke rode draden doorheen het verhaal kunnen de juryleden zelf bedenken?
- Wat is het belang van dit thema / verhaalelement voor het einde?

Materiaal

- Papieren kaartjes
- Perforator
- Rood touw

Je zou het gegeven van rode draden die samenkomen in één einde kunnen visualiseren door de thema's op kaartjes te laten schrijven. Maak onderin elk kaartje een gaatje en hang hieraan een lange rode draad. Vraag de juryleden om de touwen in elkaar te vlechten tot één rood touw. Hang onderaan een laatste kaartje met daarop “EINDE”.

Dit zijn de belangrijkste thema's, al kan je ze ook verder opsplitsen. Of misschien vinden de juryleden er nog meer.

De kippenboerderij (ofwel: industrialisatie van natuurgebied)

Het feit dat deze gebouwd zal worden op het landje waar de hut van Bruno, Arthur en Louise staat, vormt het vertrekpunt van alle actie.

De wintermarkt

De wintermarkt komt al van in het begin ter sprake en geeft Louise uiteindelijk een concrete gelegenheid om actie te ondernemen tegen de bouw van de kippenboerderij, namelijk door middel van een taartenverlooting.

Werk zoeken / Verhuizen

Eline is net verhuisd en is daar niet gelukkig mee. Louise zal ook moeten verhuizen als het van haar vader afhangt. Beide meisjes lijken voor hun woonplaats afhankelijk te zijn van de plaats waar hun vaders werk vinden. In het bekladden van elkaars verhuisdozen vinden we het voor deze serie kenmerkende superheldenthema terug.

Moeilijke woorden

Of eigenlijk gaat het maar om één moeilijk woord: “belangenverstrengeling”.

Begrepen de juryleden van in het begin de betekenis van dat woord? Was het goed uitgelegd?

Persephone / mevrouw Wang / Vogels vouwen

De bezoeken van Louise aan mevrouw Wang maken uiteindelijk duidelijk dat de burgemeester en Tom Haan broers zijn. En de vogels wijzen de minister de weg naar de taartenverloting.

Het einde

- Waren de juryleden verrast door het einde, of hadden ze door de terugkerende thema's vooraf zelf al een paar eindjes aan elkaar geknoopt?
- Vonden ze dit een goed einde voor dit boek? (De hut blijft, de burgemeester moet aftreden, Louises moeder wil de nieuwe burgemeester worden, haar vader moet werk zoeken in de buurt, Louise gaat niet verhuizen)
- Zo nee, wat hadden ze liever anders gewild?
- Is het een té goed einde? Had er ook iets moeten foutlopen? Of is het net fijn dat alles goedkomt?

Kleuren

Meestal is een boek geïllustreerd met ofwel zwart-wittekeningen, ofwel kleurentekeningen. Deze illustrator gebruikt beide, en heeft daarbovenop ook nog eens heel eigen manier om met het inkleuren om te gaan.

Laat de juryleden rustig het boek doorbladeren en vraag hen te focussen op de illustraties en in het bijzonder op de kleuren.

- Welke kleuren gebruikt de auteur?
- Welke elementen zijn ingekleurd, welke niet? Of ook: wanneer zijn ze ingekleurd en wanneer niet?
- Welke functies hebben de grote kleurvlakken?

Geef hen rustig de tijd om antwoorden te vinden op deze vragen. Mogelijke observaties zijn:

- Sommige illustraties bestaan enkel uit lijntekeningen met hoogstens één kleurvlak als achtergrond, er is niets ingekleurd.
- Meestal zijn de lijnen van de tekeningen zwart, maar soms ook blauw, en deze op p. 49 bestaat uit verschillende kleuren.
- Wanneer er elementen ingekleurd zijn, zijn het vaak dezelfde: het haar van Louise en haar zus en moeder, steeds terugkerende kledingstukken (bv. de winterjas van Louise).
- Kleurvlakken worden gebruikt om het contrast tussen licht en donker weer te geven, zoals bij de nachtelijke verfronde van de drie vrienden, waarbij enkel de straal van de zaklamp niet ingekleurd is.
- Vaak zie je bij de achtergrondkleur rondom de vegen van de verfborstel, andere keren is het net een perfecte rechthoek.

Wat vinden de juryleden van deze inkleurstijl?

- Voegen de kleuren en de manier van inkleuren iets toe aan de illustraties?
- Maken ze de illustraties mooier of minder mooi?
- Houden ze van deze stijl?
- Geven ze de voorkeur aan deze stijl of aan meer klassiek ingekleurde illustraties?

2. VERWERKING

Familie

Hoe zouden de juryleden de familie van Louise omschrijven?

- Een warme, knusse familie, of toch niet?
- Een familie waar men naar elkaar luistert, of een familie waar iedereen zijn eigen gang gaat?
- Een gekke familie? Of is dit net een heel gewone familie?

Zijn er situaties die ze herkennen in hun eigen familie? Zoals:

- Een oudere broer of zus die aan het puberen is.
- Plannen van ouders waar ze zelf geen inspraak in hebben.
- Vader en moeder die het ergens niet eens over zijn.

Verhuizen

De vader van Louise heeft plots besloten dat ze gaan verhuizen omdat hij ver weg een leuke baan gevonden heeft. Hij wil niet luisteren naar de protesten van de andere familieleden.

- Zouden die juryleden willen verhuizen? Zouden ze dit als een spannend avontuur zien? Of zouden ze liever in hun vertrouwde omgeving blijven?
- Was het een goed idee van Louise om weg te lopen?
- Ook Eline is tegen haar zin verhuisd. Begrijpen de juryleden dat ze zo kribbig doet tegen Louise en haar vrienden?

Vrienden

Dit boek gaat over de vrienden Louise, Bruno en Arthur.

- Zijn Bruno en Arthur goede vrienden voor Louise?
- Zouden de juryleden ook wel tot dit vriendengroepje willen behoren? Waarom (niet)?
- Hadden de vrienden meer moeite moeten doen om contact te zoeken met Eline, ook al wou zij dit niet?
- Wat zouden de juryleden zelf belangrijk vinden als ze ergens nieuw waren?

De dialogen springen soms van de hak op de tak. Soms lijkt het alsof de vrienden niet altijd naar elkaar luisteren en meer met hun eigen gedachten bezig zijn.

- Was dat de juryleden opgevallen?
- Vinden ze dat gek?
- Is dat met hun eigen vrienden (soms) ook zo?

Kraanvogels

Origami is de Japanse kunst van het papiervouwen. Het bekendste onderwerp is de origami kraanvogel. Een legende in Japan zegt dat je een wens mag doen als je duizend papieren kraanvogels vouwt.

- Kennen de juryleden origami?
- Hebben ze ooit al iets gevouwen? Vouwden ze ooit al een kraanvogel?
Je kan samen een kraanvogel vouwen met behulp van de werkbeschrijving in bijlage 3.
- Wat vonden de juryleden van het verhaal van mevrouw Wang dat de vogels echt kunnen vliegen? En dat van de minister, die kleurrijke vogels zag vliegen, en daarom stopte om naar de wintermarkt te komen?
- Vinden ze dat leuk, een vleugje magie / fantasie in een verder realistisch boek, of is het niet zo geloofwaardig?

Juryleden kunnen online op de KJV-boeken reageren.

Ga naar www.kjv.be, klik op 'Welke boeken moet ik lezen' en dan op de groep en het boek in kwestie.